

TSUHNANA PIETARIN JUHANNUSRUIHKASSA (Matti Mänttari, Varalan maratonklubin jäsenlehti syksy 2006)

Idänkauppaa harjoittava Niconor houkutteli viime talvena Juoksijassa suomalaisia kokemaan unohtumaton juhannus juosten Pietarin Valkeissa öissä. Kysäisin maaliskuussa Hassen hölkkämaratonilta **Saukkosen Kalevilta**, aikoiko hän lähteä Venäjälle? Eihän juhannuksena muutakaan maratonia ole, raisiolainen vastasi. Niinpä soitin Niconorin sielulle **Niina Tammelle** ja kyselin aikarajoituksista ja huollosta, meikäläinen hölkkäkulttuuri kun Arkangelin kokemuksi perusteella on vielä outoa judoka Vladimir Putinin seurapiireissä. Ryssät eivät juuri huvikseen juokse, kilpaa vain. – Aikaraja on viisi tuntia, mutta siitä joustetaan tunnillakin, Niina tiesi. Vienenmeren arkkienkelin kävijää **Heikki Lielahtea** ei tarvinnut houkutella mukaan, vihje riitti.

Silti vähän arvelutti; miltähän tuntuu köpötellä yksin numero rinnassa Nevski prospektin painajaismaisessa ruuhkassa ainoastaan tuhannen ja yhden sadan Saukkonen jossain silmäkantamattomissa takanaan. Sitä suuremmalla syyllä piti lähteä mukaan.

Suomalaiset tuntevat tuoreen tutkimuksen mukaan eniten ennakkoluuloja venäläisiä kohtaan Euroopan unionissa. Niinpä ennakkoluulottoman Tammen Niinan bussimatka Pietariin kutistui viiden maratoonarin ja **Lielahden Irman** yksilölliseksi junamatkan kaksimetrisen Pietari Suuren pyhän kaimansa, kristillisen kirkon perustajan nimikkokaupungiksi tsuhnien, tyhmien suomalaisten soille 300 vuotta sitten rakennuttamaan länsimaiseen metropoliin. Itse edellisenä vuonna maratonille, nyt vain puolikkaalle osallistunut Niina piti meistä niin hyvää huolta, etten ole moista kokenut yhdelläkään muulla parista sadasta maratonistani. Sai olla huoletti tsuhnana Vainikkalasta Vainikkalaan.

Lähtö tapahtui juhannuspäivän iltana klo 17 juhlavasti Palatsiaukiolta, minkä keskellä tönöttää Virolahden Pyterlahdesta louhittu maailman korkein monoliitti, Aleksanterin kolonna. Kansallispoetta Aleksander Pushkin ei kuulemma uskaltanut edes sen lähelle, koska pelkäsi omalla painollaan seisovan pylvään rojahtavan niskaansa. Se ei edes huojautanut lähtölaukauksesta. Yhtenä lenkinä juostu reitti kierteli kaikki upeimmat paikat historiallisessa Pietarissa. Parempaa sight seeingiä sinne ei voi tehdä. Huolto oli välttävä, joskin harva, ensimmäinen kymmenen kilometrin päässä ja muut viiden kilometrin välein. Banaanin ja ryssänlimpun kyytipojaksi sai napata vesipullon, pari kouraansa juhannusretkelleen. Pelko ruuhkiin yksin eksymisestä oli täysin turha. Venäjältä eivät milliisit lopu. Heitä oli riittävästi koko matkan pitämässä juoksu-uran tyhjänä niin Nevski prospektilla kuin muillakin kaduilla. Eikä siellä missään vaiheessa meikäläisenkään tarvinnut yksin köpötellä. Nippa nappa kuusi tuntia alittaneen Saukkosen jälkeenkin tuli maaliin vielä muutama italiaano ja hännänhuipuna 350:ksi sijoittunut yli 70-vuotias jenkki.

Lielahden Heikki aloitti helteessä juostun urakan liian lujaa ja se kostautui loppumatkasta kun huoltopisteitä oli niin vähän. Lähestyessään Talvipalatsia Nevan toisella rannalla olevan pahamaineisen vankilan, Krestyn kohdalla Heikki muisti väsyneenäkin lomamatkansa tarkoituksen. Krestyn kohdalla rantakadulla on kaksi eriskummallista sfinksiä, jotka pystytettiin vuonna 1996 generalissimus Josef Stalinin ajan sorron uhrien kunniaksi. Edellisen päivän kiertoajelulla paikallinen opas oli kertonut, että sfinksit ovat Krestystä päin katsottuna luurankoja. Niinpä Heikki poikkesi katsomassa. Suomalainen ei usko ennen kuin näkee, vaikka viimeisillä voimillaan.

Itselleni jäi mukavasti voimia nauttia juoksusta ja sen jälkeen Eremitaasin seinustalla olevasta kioskista ostamistani Baltika-oluista Tammen Niinan kanssa tunnin verran odotellessamme Saukkosen Kalevia maaliin. Hätäisemmät Niina oli jo lähettänyt taksilla hotelliin. Muuan paikallinen alkuasukas halusi kuvauttaa minut ja itsensä muistoksi samaan potrettiin. Olemmehan me, ryssät ja tsuhnat mahtuneet hyvin vanhastaan samoille Nevan kaduille. Koska urheiluhullut tsuhnat ainakin tv:stä tutun **Hoopi Hännisen** mukaan rakastavat intohimoisesti kaikenlaisia tilastoja niin

palautettakoon mieliin: 1880 Pietarissa asui 24 400 suomalaista. Helsingin väkiluku oli tuolloin 38 700, Turun 21 500, Tampereen 13 600 ja Viipurin 11 000 asukasta. Ja 1903 matkaoppaan mukaan Pietarissa oli 69 julkista ja 4 salaista bordellia. Niiden 2 500:sta ammatinharjoittajasta suomalaisia oli 165 suurimpana ulkomaisena ryhmänä.